

Procedury postępowania w sytuacjach kryzysowych w Zespole Placówek Oświatowych nr 3 w Mławie

Ładunek wybuchowy lub podejrzana przesyłka

Po otrzymaniu informacji o podłożeniu lub groźbie podłożenia bomby należy :

1. Powiadomić odpowiednie służby (Policja, Straż Pożarna, Straż Miejska) – zawsze traktować każdą informację jako realne zagrożenie i nie bagatelizować jej.
2. Każdy przedmiot należy uznać za podejrzany jeżeli odbiega od codziennej szkolnej normy. Jeżeli wystają z niego przewody, wydobywa się zapach, gaz, dźwięk, sączy się z niego jakaś substancja w formie płynnej lub sypkiej lub został pozostawiony czy wyrzucony przez szybko oddalającą się osobę należy uznać za podejrzany.
3. Nie należy dotykać i nie przemieszczać podejrzanych pakunków – każdy ruch może uruchomić zapalnik.
4. Nie używać telefonów komórkowych w pobliżu podłożonego ładunku wybuchowego (fale radiowe mogą uruchomić zapalnik).
5. Zachować spokój i bezwzględnie poinformować wszystkie osoby przebywające w pobliżu o zaistniałym zagrożeniu.
6. Przekazać informacje i komunikaty w sposób opanowany, aby nie wywołać paniki.
7. Do czasu przybycia Służb zachować elementarne środki bezpieczeństwa, bez narażania siebie i innych osób na niebezpieczeństwo.
8. Opuścić klasę z uczniami.
9. Jak najszybciej oddalić się z miejsca zagrożenia wybuchem przemieszczając się po wyznaczonych drogach ewakuacyjnych w kierunku strefy wolnej od zagrożenia.
10. Przekazać informacje o zagrożeniu jak największej liczbie osób znajdujących się w strefie zagrożenia lub zmierzających w kierunku zagrożenia.
11. Po przybyciu Policji na miejsce zagrożenia, przejmuje ona dalsze kierowanie akcją.
- 12. Bezwzględnie należy wykonywać polecenia funkcjonariuszy.**

Podejrzana przesyłka :

W przypadku otrzymania podejrzanej przesyłki należy zwrócić uwagę na :

1. za duży ciężar jak na rozmiar pakunku lub zniekształconą powierzchnię,
2. nieznany nadawca z określeniem potrzeby bezpośredniego odbioru przez adresata,
3. nieznany dostawca przesyłki,
4. uszkodzona przesyłka,
5. metaliczny dźwięk podczas poruszania listem/paczką,
6. charakterystyczny zapach np. chemikaliów, gorzkich migdałów, marcepanu,

7. niewielkie otwory/nakłucia w kopercie lub opakowaniu,
8. wystające przewody

Zachowanie w przypadku otrzymania podejrzanej przesyłki :

1. Nie dotykać !
2. Nie otwierać !
3. Nie ścisnąć lub deformować !
4. Nie przesuwac, kopać !
5. Jeżeli dotknęliśmy przesyłki należy ją delikatnie odłożyć na gładkiej powierzchni.
6. Oddalić się na minimum 10 metrów, a w przypadku pomieszczenia opuścić je,
7. Natychmiast powiadomić Policję.
8. Po przybyciu właściwych służb bezwzględnie stosować się do ich zaleceń.

Jeżeli podejrzana zawartość ma formę płynną lub formę proszku, pyłu, galaretki, piany itp. :

1. Nie dotykać !
2. Nie otwierać !
3. Nie wąchać !
4. Zamknąć okna i ich nie otwierać.
5. Wyłączyć wentylację i klimatyzację – nie powodować ruchu powietrza w pomieszczeniu.
6. Przykryć ją delikatnie, jeśli jest uszkodzona.
7. Opuścić pomieszczenie zamykając je tak, aby nikt nie wyszedł.
8. Powiadomić Policję.
9. Umyć dokładnie ręce wodą z mydłem.
10. Należy ustalić osoby mające kontakt z przesyłką – zgromadzić je w jednym pomieszczeniu i zadbać, aby się z nikim nie kontaktowały do czasu przybycia Służb.
11. **Po przybyciu służb należy się bezwzględnie stosować do ich poleceń.**

Wtargnięcie terrorystów

Sytuacja związana z wtargnięciem terrorystów na teren placówki jest o tyle problematyczna, że często składa się z kilku zdarzeń jednocześnie. Zamachowcy mogą eliminować bezpośrednio, podkładać ładunki wybuchowe lub tworzyć ładunki skażające. W pierwszej kolejności musimy ich traktować jak osoby, które wtargnęły na teren szkoły i posiadają broń. Musimy zachować się zgodnie z określonymi sposobami zachowania, ponieważ najważniejszym celem jest przetrwanie.

Decyzję o odwołaniu alarmu może podjąć dyrektor lub osoba przez niego upoważniona, bezwzględnie po **kontakcie i w uzgodnieniu z policjantem dowodzącym działaniami na**

miejscu zdarzenia. Dyrektor lub osoba przez niego upoważniona nigdy sama nie może odwołać alarmu bez wcześniejszej konsultacji ze służbami policyjnymi.

Uwaga ! Sygnały o grożącym niebezpieczeństwie są zazwyczaj mało dostrzegalne. Każde zdarzenie może być początkiem łańcucha kolejnych zdarzeń.

Symptomy mogące zwiastować bezpośrednie zagrożenie atakiem terrorystycznym :

1. podejrzane lub dziwnie zachowujące się osoby (np. zdenerwowane bez wyraźnej przyczyny, sprawiające wrażenie, że znajdują się pod działaniem narkotyków, ubrane nieadekwatnie do pory roku, próbujące zostawić pakunki w miejscach publicznych),
2. pozostawione bez opieki przedmioty typu teczki, paczki i pakunki,
3. podejrzana zawartość przesyłki bez danych i adresu nadawcy.

Zachowanie po zauważeniu niebezpiecznego symptomu zagrożenia :

1. Nie dotykać podejrzanych przedmiotów pozostawionych bez opieki.
2. Powiadomić dyrektora, wicedyrektora oraz służby (Policję, Straż Miejską, Straż Pożarną).
3. Nie rozpowszechniać informacji o podejrzeniu, aby nie spowodować paniki.
4. Nie próbujemy obezwładnić podejrzanych osób (dyskretnie obserwujemy je i staramy się zapamiętać jak najwięcej szczegółów dotyczących wyglądu i zachowania).
5. Podczas akcji ewakuacyjnej lub ratowniczej należy stosować się do poleceń osób kierujących operacją.
6. Zachować spokój i bez paniki opuścić niebezpieczną strefę.
7. Nie udawać bohatera – reagowanie pozostawiamy przeszkolonym służbom.

Informacje niezbędne przy zgłaszaniu napadu terrorystycznego :

1. adres zagrożonego obiektu – możliwie dokładny opis miejsca przebywania podejrzanych osób, przedmiotów lub zjawisk (np. pojawienie się nagle u wielu osób podrażnienia oczu i dróg oddechowych).
2. Rodzaj zagrożenia i wskazane nań przesłanki.
3. Imię i nazwisko oraz numer telefonu z którego dzwonic.
4. Źródło informacji o zagrożeniu - treść rozmowy z osobą przekazującą informacje.
5. Nie należy odkładać słuchawki do chwili potwierdzenia przyjęcia zgłoszenia.

Zachowanie w sytuacji zakładniczej (główne zadanie – PRZETRWAĆ) :

1. Jeżeli usłyszymy strzały i komunikaty w miejscu, w którym się znajdujemy :
 - nie należy uciekać,
 - należy przyjąć pozycję leżącą (twarzą do ziemi – zakryć rękami głowę).
2. Uciekamy wyłącznie wtedy, gdy mamy pewność, że ucieczka się powiedzie.
3. Widząc napastnika nigdy nie uciekamy.
4. Unikać dłuższego kontaktu wzrokowego z terrorystą, aby nie wzbudzać agresji.
5. Nie odwracać się tyłem do napastnika.
6. Bezwzględnie wykonywać polecenia terrorystów.

7. Nie należy wykazywać agresji fizycznej lub słownej wobec napastnika.
8. Jeżeli nie jesteśmy w stanie wykonać poleceń ze względu na problemy zdrowotne nasze lub uczniów należy poinformować o tym napastnika.
9. Jeżeli chcesz coś powiedzieć – poproś o zgodę (np. gdy chcesz zwrócić się do uczniów).
10. Do dzieci należy zwracać się po imieniu udowadniając napastnikom, że mają do czynienia z ludźmi (personifikacja).
11. Staramy się przybrać postawę neutralną – pomiędzy agresją, a pasywnością.
12. Zawsze należy korzystać z dobrej woli napastników.
13. Na żądanie terrorystów należy oddać im przedmioty osobiste.
14. Zawsze należy pytać o pozwolenie np. pójścia do toalety, wstania lub wykonania innej czynności.
15. Nie należy zwracać na siebie uwagi terrorystów (poprzez dyskutowanie, częste zadawanie pytań, gwałtowne ruchy, obelgi, obraźliwe zwroty).
16. Należy stawiać sobie drobne cele np. uzyskanie od terrorystów wody, posiłku, opatrunku, możliwości skorzystania z toalety, udzielenie pomocy innej osobie (należy je realizować i wyznaczać kolejne).
17. Staramy się zapamiętać jak najwięcej szczegółów dotyczących porywaczy i otoczenia – może to pomóc organom ścigania w dalszych działaniach.

Zachowanie w trakcie operacji antyterrorystycznej.

Pamiętajmy, że antyterroryści również działają pod wpływem silnego stresu. Każdy nasz fałszywy ruch może spowodować niepożądaną reakcję. W czasie prowadzonych działań antyterrorystycznych należy zachować spokój i bezwzględnie wykonywać wszystkie polecenia prowadzących akcję. Bardzo ważne jest przygotowanie psychiczne, które powstrzyma negatywne emocje w sytuacjach np. głośnych wystrzałów, wybuchów, użycia gazów łzawiących.

Podczas akcji należy stosować się do następujących zasad :

1. Nie uciekamy z miejsca zdarzenia, nie wykonujemy gwałtownych ruchów – możemy zostać uznani za terrorystę.
2. Kładziemy się na podłogę, próbujemy znaleźć najbliższą osłonę. Trzymamy ręce z otwartymi dłońmi – najlepiej na wysokości głowy.
3. Słuchamy poleceń i instrukcji grupy antyterrorystycznej, poddajemy się jej działaniom. Nie zabieramy czasu zadawaniem pytań lub dyskusją.
4. Odpowiadamy na pytania funkcjonariuszy.
5. Po wydaniu polecenia wyjścia opuszczamy pomieszczenie jak najszybciej – nie zatrzymujemy się np. w celu zabrania rzeczy osobistych. Oddalmy się we wskazanym kierunku.
6. Nie podejmujemy próby pomocy w przeprowadzaniu akcji.

Agresywny intruz

Agresywnym intruzem możemy nazwać osobę, która wtargnęła na teren placówki i zachowuje się niestosownie – zarówno słownie, jak i fizycznie, ujawniając przedmioty mogące posłużyć do skrzywdzenia osób znajdujących się w budynku.

Zachowanie w przypadku wtargnięcia do placówki niebezpiecznego intruza :

1. Powiadomienie Policji – po zgłoszeniu się dyżurnego operatora spokojnie i wyraźnie należy podać :
 - miejsce zdarzenia,
 - rodzaj zdarzenia,
 - informacje o zagrożeniu życia i zdrowia ludzkiego,
 - liczbę napastników,
 - ilość i rodzaj broni lub innych niebezpiecznych narzędzi,
 - liczbę ofiar i gdzie je widziano,
 - imię i nazwisko zgłaszającego,
 - numer telefonu z którego nadawana jest informacja o zdarzeniu.
2. Po powiadomieniu nie należy odkładać słuchawki do chwili potwierdzenia przyjęcia zgłoszenia.

Zasady postępowania osób przebywających na terenie placówki na wypadek :

1. Wtargnięcia napastnika :
 - ucieczka z zagrożonego rejonu drogą ewakuacji, poza rejon zagrożenia,
2. W przypadku zarządzenia ewakuacji należy :
 - zostawić wszystkie rzeczy w miejscu, gdzie się znajdują,
 - korzystać z wyznaczonej drogi ewakuacji,
 - po drogach ewakuacyjnych poruszać się szybko, unikając blokowania ruchu,
 - zachować ciszę, spokój i rozwagę,
 - ostrzegać o niebezpieczeństwie,
3. Jeżeli bezpieczna ewakuacja nie jest możliwa należy :
 - zamknąć drzwi na klucz lub zabarykadować wejście,
 - zasłonić rolety, jeżeli jest to możliwe,
 - wyłączyć wszystkie światła,
 - wyłączyć/wyciszyć wszystkie urządzenia elektryczne,
 - położyć się na podłodze z dala od drzwi i okien,
 - nie przemieszczać się w świetle drzwi,
 - zachować ciszę.

Wypadek skażenia chemicznego lub biologicznego

Gdy otrzymano informację o możliwości skażenia substancją chemiczną/biologiczną należy :

1. Zaalarmować wszystkich przebywających na terenie placówki – osoby przebywające na zewnątrz ewakuować do budynku.
2. Natychmiast po ogłoszeniu alarmu powiadomić odpowiednie służby.
3. W budynku zamknąć i uszczelnić okna, drzwi, otwory wentylacyjne.
4. W miarę możliwości gromadzić podręczne środki ratownicze.
5. Przygotować wilgotne tampony do ochrony dróg oddechowych na wypadek przeniknięcia środka biologicznego lub chemicznego do wnętrza pomieszczeń.
6. Powstrzymać się od picia, spożywania posiłków, palenia oraz prac wymagających dużego wysiłku.
7. Do chwili odwołania alarmu lub zarządzenia ewakuacji nie wolno opuszczać uszczelnionych pomieszczeń, przebywać w pobliżu okien i innych otworów wentylacyjnych.
8. Oczekiwać na pojawienie się odpowiednich służb i postępować zgodnie z otrzymanymi od nich wytycznymi.

Gdy placówka została skażona substancją chemiczną/biologiczną, a zagrożenie zostało wykryte natychmiast lub szybko po jego pojawieniu się należy :

1. Zachować szczególne środki ostrożności – nie dotykać i nie wąchać podejrzanych przedmiotów, nie sprzątać proszku, nie ścierać cieczy.
2. Powiadomić kierownictwo placówki.
3. Aby zapobiec rozprzestrzenianiu się substancji przykryć ją np. kocem.
4. Pozamykać okna oraz drzwi – nie wolno dopuścić do przeciągów.
5. Opuścić pomieszczenie, w którym wykryto/stwierdzono obecność podejrzanej substancji i nie wpuszczać do niego innych osób.
6. Zaalarmować wszystkie osoby przebywające na terenie szkoły i ewakuować je w rejon ewakuacji.
7. Natychmiast po ewakuacji poinformować odpowiednie służby.
8. Jeśli miał miejsce kontakt z substancją trzeba umyć dokładnie ręce wodą i mydłem, zdjąć ubranie, które miało kontakt z substancją.
9. Po kontakcie z substancją powstrzymać się od jedzenia i picia do czasu uzyskania zgody odpowiednich służb.
10. Sporządzić listę osób, które miały kontakt z podejrzaną substancją albo znalazły się w odległości około 5 metrów od niej. Listę przekazać policji.
11. Przygotować wilgotne tampony do ochrony dróg oddechowych na wypadek przeniknięcia środka biologicznego lub chemicznego do wnętrza pomieszczeń.
12. Powstrzymać się od picia, spożywania posiłków, palenia oraz prac wymagających dużego wysiłku.
13. Oczekiwać na pojawienie się odpowiednich służb i postępować zgodnie z otrzymanymi od nich wytycznymi.

Gdy placówka została skażona substancją chemiczną/biologiczną, a zagrożenie zostało wykryte późno, np. gdy pojawiły się objawy reakcji na substancję lub ogniska zachorowań należy :

1. Zachować szczególne środki ostrożności – nie dotykać i nie wąchać podejrzanych przedmiotów, nie sprzątać proszku, nie ścierać cieczy.
2. Powiadomić kierownictwo placówki.
3. Aby zapobiec rozprzestrzenianiu się substancji przykryć ją np. kocem.
4. Pozamykać okna oraz drzwi – nie wolno dopuścić do przeciągów.
5. Opuścić pomieszczenie, w którym wykryto/stwierdzono obecność podejrzanej substancji i nie wpuszczać do niego innych osób.
6. Ogłosić alarm i wszystkich uczniów oraz pracowników znajdujących się poza budynkiem ewakuować do jego wnętrza.
7. Natychmiast po ogłoszeniu alarmu powiadomić odpowiednie służby.
8. Zamknąć i uszczelnić okna, drzwi, otwory wentylacyjne.
9. Budynek wraz ze wszystkimi obecnymi odizolować od bezpośredniego otoczenia przygotowując się do ewentualnej kwarantanny.
10. Oczekiwać na pojawienie się odpowiednich służb i postępować zgodnie z otrzymanymi od nich wytycznymi.
11. Ewakuację można przeprowadzić tylko na wyraźną komendę sił interweniujących i zgodnie z ich wskazówkami.